
Analiza investițiilor autohtone și străine în economia națională

Assoc. prof. Mădălina-Gabriela ANGHEL PhD (*madalinagabriela_angel@yahoo.com*)
Artifex University of Bucharest

Prof. Constantin ANGHELACHE PhD (*actincon@yahoo.com*)
Bucharest University of Economic Studies / Artifex University of Bucharest

Denis-Arthur STRIJEK PhD Student (*denis.strijek@gmail.com*)
Bucharest University of Economic Studies

Abstract

Investițiile reprezintă principală cale de creștere economică a unei țări. Prin investiții se poate realiza un surplus prin crearea de locuri de muncă și asigurarea unor salarii competitive, prin îmbunătățirea calității produselor noi, precum și pentru a îmbunătăți managementul în societățile comerciale care acționează în aceste domenii.

În acest articol autorii a pornit de la necesitatea de a prezenta modul în care au evoluat investițiile autohtone, investițiile străine directe sau investițiile bazate pe sumele repartizate de la bugetul Uniunii Europene în domeniul economiei naționale.

Investițiile se regăsesc mai ales în domeniul construcțiilor, care presupune utilizarea de capital, forță de muncă și resurse noi care conduce la realizarea de noi obiective economice sau cel puțin dezvoltarea celor existente. De asemenea, prin aceste investiții se realizează reparații capitale la o serie de obiective economice în funcțiune, reparațiile curente, dar mai ales realizarea de obiective noi.

Autorii și-au propus să evidențieze importanța acestor investiții în domeniul construcțiilor prezentând datele înregistrate în ultimii ani, punând accentul pe faptul că crizele economice începând cu criza Covid 19, continuată cu criza economico-financiară și apoi cu criza energetică și alimentară care s-au dezvoltat, iar aceste investiții au fost destul de reduse. În acest context creșterea economică în România se realizează încă în mod majoritar prin consum.

Analizând situația din perioada crizelor care afectează economia mondială, nu numai pe cea din România, autorii au scos în evidență faptul că este necesară sporirea volumului investițiilor pentru a asigura o creștere durabilă în timp.

Este clar că investițiile sunt net superioare creditelor deoarece acestea sunt realizate în scopul de a produce bunuri noi, de a produce și a adăuga

valoare nou creată. Și creditele pot asigura creșterea Valorii Adăugate Brute, numai că adaugă și costuri ale investițiilor prin dobândă și alte comisioane, care în final au efect negativ asupra creșterii Produsului Intern Brut.

În fapt activitatea de construcții este una cu un caracter sezonier în sensul că în perioada noiembrie-martie se realizează un volum redus de activități complexe care să asigure creșterea produselor realizate prin investiții.

Metodic în acest articol am utilizat datele puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică și Eurostat cu privire la acest domeniu de activitate și prin metode statistico-economice (regresii, studiul sezonality și altele) s-au obținut date care au fost analizate în context și care au relevat tendințele actuale.

Cuvinte cheie: investiții, economie națională, crize, evoluții, serii de date, metode și modele.

Clasificarea JEL: C10, E20

Introducere

Construcțiile reprezintă una din ramurile importante ale economiei naționale, fiind una dintre ramurile care absorb cel mai mult investiții, sume, prin care se realizează sau se modernizează obiective economice.

În această lucrare am utilizat datele existente și am comparat modul în care această activitate a evoluat în perioada crizelor care se abat asupra economiei mondiale și a economiei României.

Am pus în evidență faptul că investiții autohtone au avut totuși un ritm de creștere, investițiile străine directe s-au temperat, dar au fost mai bine utilizate prin sporirea capitalului societăților comerciale deja existente sau s-au atras și au fost mai bine valorificate, sursele provenind de la Uniunea Europeană.

În programul național de redresare și reziliență sunt prevăzute o serie de poziții care îndeamnă la utilizarea mai rapidă a sumelor alocate pentru a realiza astfel de investiții necesare în economia națională.

Totodată se constată un ritm mai scăzut al investițiilor în domeniul construcțiilor, deoarece urmare a inflației galopante, a creșterii prețurilor obiectivelor de construcții, valorificarea acestora pe piața internă este mai dificilă. În acest sens societățile comerciale de specialitate au desfășurat o activitate mai redusă.

Reține atenția faptul că în domeniul construcțiilor necesarul de forță de muncă nu mai este acoperit de către piața forței de muncă interne. Acesta este un paradox care arată că pe de o parte peste 4 milioane de cetățeni români își găsesc loc de muncă în exterior (din cauze economice, salarii mai bune),

fiind necesar an an ca două, trei sute de mii de persoane cu dedicație de a lucra în domeniul construcțiilor să fie asigurate de către cetățenii străini, în procent covârșitor din Asia. Iadă deci că activitatea din construcții nu este acoperită de forță de muncă internă care ar avea drept rezultat absorbția din șomaj sau populația nereocupată, ci de forță de muncă în principiu necalificată din exterior.

Articolul este prezentat în condiții de sinteză recurgându-se la tabele, grafice, reprezentative care evidențiază mai clar situația în acest domeniu al investițiilor / construcțiilor.

Literature review

Multe studii au avut în vedere necesitatea investițiilor și utilizarea fondurilor Uniunii Europene în vederea creșterii economice. Astfel, Corti, F și alții (2021) sunt preocupați de compararea și evaluarea planurilor de recuperare și reziliență. D'Alfonso A. and Sapala M. (2015) sunt preocupați de plățile care se fac din bugetele adoptate de Uniunea Europeană. Darvas Z. (2020) este preocupat de capacitatea țărilor membre ale Uniunii Europene să absoarbă și să cheltuiască bine finanțarea pentru redresare și reziliență. Erosa, A. și Cabrillians, A. (2008) realizează un studiu în care tratează evoluția economică pe fondul dezvoltării ramurilor industriale în contextul pieței interne și internaționale. Grand, D. și alții dedica studiul lor analizei schimburilor industriale între statele din Uniunea Europeană în funcție de capacitatea individuală a fiecărui stat și de structura economiilor naționale. Herrendorf and Akos (2012) au încercat să identifice sectoarele de activitate cu rezultatele cele mai slabe în țările în curs de dezvoltare. Lee, D., Shin, H., Stulz, R. (2016) au abordat în studiul lor condiția ca dezvoltarea capitalului în industrie trebuie să fie veriga principală a creșterii economice. Sapala M. (2020) analizează flexibilitatea bugetului Uniunii Europene în cadrul financiar multiannual.

Date, rezultate și discuții

Analizând rezultatele obținute de România constatăm că pe total investițiile au înregistrat în timp o scădere, dintre care investițiile pentru utilaje și mijloace de transport s-au redus cel mai mult.

Pe destinații, investițiile din industrie în ultima perioadă au însemnat înlocuirea de utilaje vechi, creșterea capacității de producție, modernizarea de tehnologii, protecția mediului, protecția muncii și investiții în alte domenii.

Aceasta înseamnă că prin importurile de bunuri de capital s-a realizat completarea bunurilor de capital și s-a asigurat sporirea, prin capitalizare, a activelor societăților comerciale.

La toate cele trei elemente ale investițiilor (lucrări de construcții noi, utilaje și mijloace de transport și alte cheltuieli) trendurile sunt similare celui înregistrat pe total, cu observația că lucrările de construcții l-au devansat totuși, în toate perioadele, pe cel aferent utilajelor și mijloacelor de transport. În tabelul numărul 1 sunt prezentați indicii lucrărilor de construcții.

Indicii lucrărilor de construcții

Tabel 1

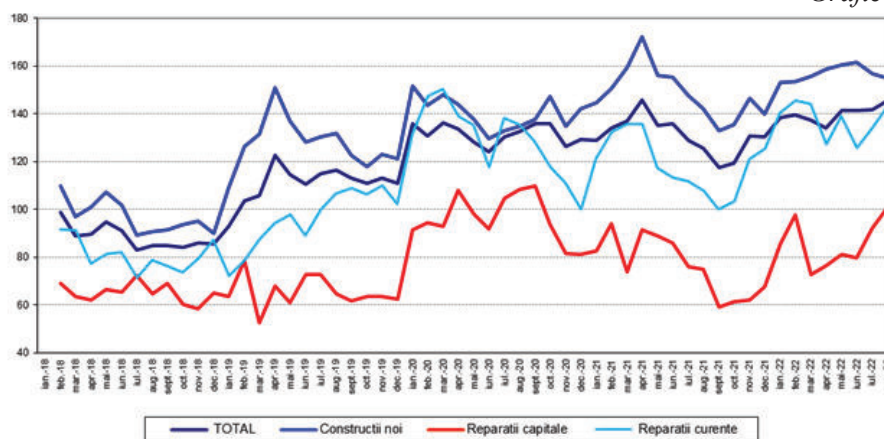
		AUGUST 2022 față de :		1.1-31.VIII.2022/ 1.1-31.VIII.2021
		IULIE 2022	AUGUST 2021	
Construcții - total	B	108,0	115,7	106,6
	S	102,5	115,6	104,5
- pe elemente de structură:				
Construcții noi	B	104,8	108,0	104,1
	S	98,8	108,9	102,2
Reparații capitale	B	123,1	136,9	105,8
	S	109,0	134,3	102,7
Întreținere și reparații curente	B	110,8	131,9	114,8
	S	106,5	132,3	112,6
- pe obiecte de construcții:				
Clădiri rezidențiale	B	101,2	98,7	104,8
	S	98,4	98,8	106,1
Clădiri nerezidențiale	B	110,4	121,1	117,3
	S	106,8	121,5	115,9
Construcții ingineresti	B	110,3	123,4	101,1
	S	103,9	121,7	96,2

Sursa: Institutul Național de Statistică. Date prelucrate de autori.

Pentru o vizualizare mai ușoară a evoluției lucrărilor de construcții, pe elemente de structură a fost întocmit graficul numărul 1.

Evoluția lunară a lucrărilor de construcții, pe elemente de structură, conform CAEN Rev.2 în perioada ianuarie 2018 – august 2022, serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonality, (2015=100)

Grafic 1

Analizând comparativ volumul lucrărilor de construcții din luna august 2022 cu luna precedentă, constatăm că a crescut, ca serie brută, cu 8,0%, creștere evidențiată la lucrările de reparații capitale (+23,1%), lucrările de întreținere și reparații curente (+10,8%) și la lucrările de construcții noi (+4,8%).

Volumul lucrărilor de construcții a crescut, ca serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonality cu 2,5%, creștere evidențiată la lucrările de reparații capitale (+9,0%) și la lucrările de întreținere și reparații curente (+6,5%). Lucrările de construcții noi au scăzut cu 1,2%.

În luna august 2022 comparativ cu august 2021 volumul lucrărilor de construcții a crescut, ca serie brută, cu 15,7%, creștere evidențiată la lucrările de reparații capitale (+36,9%), lucrările de întreținere și reparații curente (+31,9%) și la lucrările de construcții noi (+8,0%).

Ca serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonality, volumul lucrărilor de construcții a crescut, pe total, cu 15,6%. Pe elemente de structură s-au evidențiat creșteri la lucrările de reparații capitale (+34,3%), lucrările de întreținere și reparații curente (+32,3%) și la lucrările de construcții noi (+8,9%).

În primele opt luni ale anului 2022 comparativ cu perioada similară a anului precedent volumul lucrărilor de construcții, ca serie brută, a crescut, pe total, cu 6,6%. Pe elemente de structură, creșteri au avut loc la lucrările de

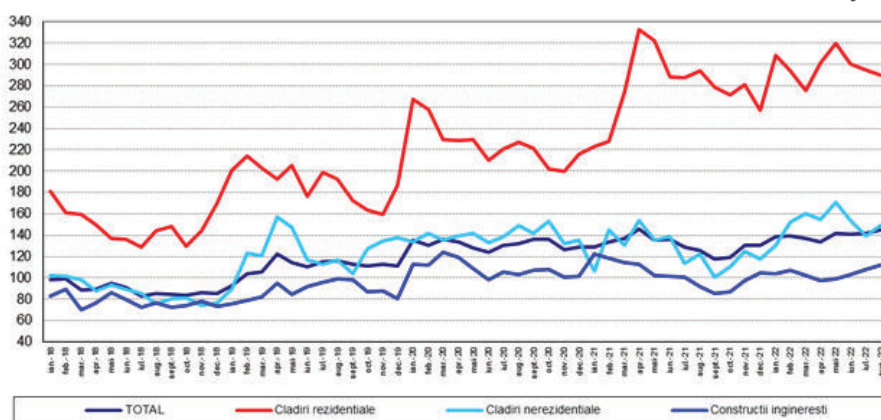
întreținere și reparații curente (+14,8%), lucrările de reparații capitale (+5,8%) și la lucrările de construcții noi (+4,1%).

Volumul lucrărilor de construcții a crescut ca serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonality cu 4,5%, creștere evidențiată la lucrările de întreținere și reparații curente (+12,6%), lucrările de reparații capitale (+2,7%) și la lucrările de construcții noi (+2,2%).

În graficul numărul 2 este prezentată evoluția lunară a lucrărilor de construcții, pe obiecte de construcții în perioada ianuarie 2018 – august 2022.

Evoluția lunară a lucrărilor de construcții, pe obiecte de construcții, conform CAEN Rev. 2 în perioada ianuarie 2018 – august 2022, serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonality (2015=100)

Grafic 2

În luna august 2022 comparativ cu luna precedentă pe obiecte de construcții, au avut loc creșteri la clădirile nerezidențiale (+10,4%), lucrările de construcții ingineresti (+10,3%) și la clădirile rezidențiale (+1,2%).

Pe obiecte de construcții, volumul lucrărilor de construcții a crescut la clădirile nerezidențiale (+6,8%) și la construcțiile ingineresti (+3,9%). Clădirile rezidențiale au scăzut cu 1,6%.

În luna august 2022 comparativ cu luna similară a anului precedent pe obiecte de construcții, au avut loc creșteri la lucrările de construcții ingineresti (+23,4%) și la clădirile nerezidențiale (+21,1%). Clădirile rezidențiale au scăzut cu 1,3%.

De asemenea, pe obiecte de construcții, volumul lucrărilor de construcții a crescut la construcțiile ingineresti (+21,7%) și la clădirile nerezidențiale (+21,5%). Clădirile rezidențiale au scăzut cu 1,2%.

În primele opt luni ale anului 2022 comparativ cu perioada similară a anului precedent pe obiecte de construcții, au avut loc creșteri la clădirile nerezidențiale (+17,3%), clădirile rezidențiale (+4,8%) și la construcțiile ingineresti (+1,1%).

În același timp, pe obiecte de construcții, creșteri au avut loc la clădirile nerezidențiale (+15,9%) și la clădirile rezidențiale (+6,1%). Construcțiile ingineresti au scăzut cu 3,8%.

Concluzii

Din studiul acestui articol se desprind unele concluzii mai ales practice. În primul rând activitatea de construcții este una de strictă necesitate în economia națională. Activitatea de construcții însă analizată structural arată că în principal construcțiile de mașini, construcțiile complexe, nu mai au anvergura anterioară, construcțiile în general referindu-se la imobile destinate locuințelor sau birourilor ori locurilor în care își vor desfășura activitatea unele societăți comerciale naționale și multinaționale.

În concluzie putem aprecia că activitatea investițiilor în acest domeniu este în primul rând realizată de societățile comerciale private, unele multinaționale, care își rezervă din profitul obținut an de an sume alocate pentru dezvoltarea activității propriu zise și le transferă în investiții. Există o redusă corelare între alocarea de investiții în cercetare-dezvoltare în domeniul construcțiilor și al ramurilor colaterale pentru a putea să asigure o creștere a investițiilor viitoare.

Construcțiile au continuat să-și desfășoare activitatea într-un ritm mai bun decât celelalte ramuri ale economiei naționale chiar și în perioada pandemiei Covid 19, deoarece se desfășoară în aer liber, în formațiuni de lucru și au putut să evite impunerea de restricții care au afectat în mod substanțial producția în celelalte domenii de activitate, mai ales cele care se desfășoară în spații închise.

Bibliografie

1. Corti F. et al., The Recovery and Resilience Facility: A springboard for a renaissance of public investments in Europe?, CEPS, January 2022
2. D'Alfonso A. and Sapala M., Payments backlog in recent EU budgets. Lessons learnt and outlook, EPRS, European Parliament, November 2015.
3. Darvas Z., Will European Union countries be able to absorb and spend well the bloc's recovery funding?, Bruegel Blog, 24 September 2020.
4. Erosa, A., Cabrilla, A. (2008). On finance as a theory of tfp, cross-industry productivity differences, and economic rents. *International Economic Review*, 49 (2), 437–473
5. Grand, D., Le Brun, Ch., Vidal, R., Wagner, F. (2016). Electricity Production by Intermittent Renewable Sources: A Synthesis of French and German Studies. *The European Physical Journal Plus*, 131, 329–340

-
6. Herrendorf, B. and Akos, V. (2012). Which Sectors Make Poor Countries so Unproductive?, *Journal of the European Economic Association*, 10 (2), 323–341
 7. Lee, D, Shin, H., Stulz, R. (2016). Why does capital no longer flow more to the industries with the best growth opportunities?. *NBER Working Paper Series*, no 22924
 8. Sapala M., How flexible is the EU budget? Flexibility instruments and mechanisms in the multiannual financial framework, *EPRS*, European Parliament, January 2020.